

1-1-1975

เภสัชกร ศึกษานองเขา : เภสัชกร ขรรจุ แสงสิงแก้ว

บุญยงค์ ตันติศิระ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps>

Part of the [Pharmacology Commons](#)

Recommended Citation

ตันติศิระ, บุญยงค์ (1975) "เภสัชกร ศึกษานองเขา : เภสัชกร ขรรจุ แสงสิงแก้ว," *The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences*: Vol. 1: Iss. 6, Article 8.

DOI: <https://doi.org/10.56808/3027-7922.1782>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps/vol1/iss6/8>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เภสัชกรกับงานของเขา

เภสัชกรอาวุโสท่านหนึ่งซึ่งทำงานในรัฐวิสาหกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย มาตั้งแต่ได้รับปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต จนกระทั่งได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารอันดับสูง และเป็นตัวจักรสำคัญของรัฐวิสาหกิจ นับเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างสูงท่านหนึ่งไทยเภสัชสารมีความยินดีที่ได้ถ่ายทอดคำอธิบาย และความคิดเห็นในงานที่ท่านรับผิดชอบมาสู่ผู้อ่าน “เภสัชกร บรรลุ แสงสิงแก้ว” รองผู้อำนวยการ องค์การเภสัชกรรม.

เภสัชกร บรรลุ แสงสิงแก้ว

ตามที่ข่าวก่อนหน้านี้จะมีการตั้งโรงงานผลิต Tetra cycline ขึ้นภายในประเทศโดยการดำเนินงาน ร่วมกันของหน่วยราชการหลายฝ่าย ซึ่งรวมทั้งองค์การเภสัชกรรมด้วย อยากทราบว่าในเรื่องนี้ มีความเป็นมาและดำเนินการไปอย่างไรบ้าง

ความจริงโรงงานผลิต Tetracycline นี้ทางองค์การเภสัชกรรม ดำริที่จะทำมาหลายปีแล้ว แต่ยังมีปัญหาเรื่องเงินอยู่ จึงมิได้ดำเนิน

งานอย่างจริงจัง จนมาในปีนี้อ่าง ได้มีการเริ่มดำเนินงาน โดยตั้งกรรมการขึ้นมาศึกษาปัญหาต่าง ๆ เช่น จะต้องลงทุนเท่าไร และจะคุ้มหรือไม่ ระหว่างที่คณะกรรมการฯ กำลังศึกษาอยู่ เภสัชกร พร ตามประทีป โดยความสนับสนุนของ ร.ม.ต. สาธารณสุขในสมัยนั้นคือ คุณประชุม รัตน์เพียร ได้ดำริที่จะให้ดำเนินการในเรื่องนี้ขึ้นมาบ้าง ซึ่งเข้าใจว่าคงจะไม่ทราบว่า ทางองค์การเภสัชกรรม ดำริที่จะทำ

อยู่แล้ว เมื่อเรื่องนี้ถึงสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่ง
ชาติ จึงได้รู้ว่ามี การดำเนินการซ้อนกัน ต่อมา
จึงได้มีการแต่งตั้งกรรมการชุดใหม่ ซึ่งประกอบด้วย
ผู้แทนจากหลายฝ่าย รวมทั้งจากกระทรวง
สาธารณสุข และจากองค์การเภสัชกรรม เพื่อ
หาข้อมูลเพิ่มขึ้น และร่วมพิจารณาว่าใครควร
เป็นผู้ดำเนินการผลิต

งานขององค์การเภสัชกรรมมีส่วนเกี่ยวข้อง
และร่วมมือกับงานของสภาวิจัยแห่งชาติ
หรือไม่ อย่างไร

มีส่วนเกี่ยวข้องกันบ้าง โดยที่สภาวิจัย
ซึ่งทำหน้าที่วิจัย เมื่อวิจัยได้ผลแล้ว ก็จะส่งผล
มายังองค์การเภสัชกรรม เพื่อพิจารณาว่าผล
การวิจัยที่ได้ นั้น ควรจะมีโครงการผลิตหรือไม่
ซึ่งทางสภาวิจัย ก็ได้ส่งผลมายังองค์การ
เภสัชกรรม แล้วหลายเรื่อง แต่เท่าที่เป็นมานั้น
มีหลายโครงการที่สภาวิจัย ส่งผลมาให้พิจารณา
นั้น ปรากฏว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เพราะ
ทางองค์การเภสัชกรรม จะต้องคำนึงถึงสภาวะ
ของตลาด และความนิยมของผู้ใช้ด้วย และ
บางทีต้นทุนการผลิตก็สูงเกินไป เช่นการผลิต
Reserpine จากระย้อม ปรากฏว่า ราคาที่ซื้อ
Reserpine จากต่างประเทศ ถูกกว่าที่เราจะมา
ผลิตเองถึง 10 เท่า

ทางองค์การเภสัชกรรมมีนโยบายที่จะ
ผลิตยาสำเร็จรูปโดยอาศัยสมุนไพร ที่มีอยู่ใน
ประเทศ เช่น จากระย้อมหรือไม่

นโยบายขององค์การเภสัชกรรมนั้น ถือเป็น
เป็นหลักเลยว่าจะพยายามหาวัตถุดิบ ที่มีอยู่ใน
ประเทศมาผลิตเป็นยา แต่ว่าจะทำได้แค่ไหน
นั้น ต้องคำนึงว่าจะคุ้มค่าหรือไม่ และสมุนไพร
ซึ่งมีในบ้านเรานั้น มีอยู่ไม่กี่ชนิดที่มีคุณภาพ
และปริมาณเพียงพอที่จะใช้บ่อนโรงงานได้
เพราะยังไม่มี การปลูกอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ทาง
องค์การเคยแจ้งไปยังกรมป่าไม้ กระทรวง
เกษตร ให้ส่งเสริมการปลูกต้น ยูคาลิป ซึ่ง
เราสามารถสกัดน้ำมันออกขายได้ แต่ก็ยังไม่มี
การปลูกอย่างเพียงพอที่จะบ่อนโรงงานได้ ส่วน
Menthol นั้นทางองค์การฯ ไม่มีนโยบายที่จะ
ผลิตเอง เพราะขณะนี้ทางองค์การ ยังใช้
Menthol น้อยอยู่ และองค์การยังไม่ มีนโยบาย
ที่จะผลิตเคมีภัณฑ์ส่งขายต่างประเทศ แต่จะ
พยายามผลิตเคมีภัณฑ์ ชนิดที่ยังขาดแคลนใน
ประเทศเสียก่อน ในยาสำเร็จรูปก็เช่นเดียวกัน
องค์การฯ จะพยายามผลิตยาที่ต้องสั่งจากต่าง
ประเทศเสียก่อน

ขณะนี้ทางองค์การเภสัชกรรมได้ดำเนินการ
ผลิตเคมีภัณฑ์อะไรบ้าง

มีหลายตัวเช่น Sodium Chloride,
Ferrous Sulfate, Ferri. Ammon. Cit ,

Anesthetic ether, Ether solvent และเกลือ Aluminium อื่นๆหลายตัว ในอนาคตจะผลิต Gelatin ขึ้นใช้เอง

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์การเภสัชกรรม นั้นมีผู้ Complain บ้างหรือไม่

ในเรื่องคุณภาพยา นั้น ส่วนใหญ่จะมีการ Complain ความรู้สึกของคนไข้บางราย แต่ขณะนี้องค์การยังไม่มีผลสำรวจผลการใช้ยาขององค์การอย่างแท้จริง ที่เป็นมานั้นแพทย์และเภสัชกรโรงพยาบาล ก็คอยดูผลการใช้ยาของคนไข้อยู่แล้ว แต่การที่จะพิจารณาว่ายาดีหรือไม่นั้น ขณะนี้อยู่ที่ผู้ใช้คือแพทย์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปรากฏว่า แพทย์ นิยมซื้อยาขององค์การไว้ใช้ใน คลินิก แต่ (บางท่าน) ไม่พอใจในการซื้อของโรงพยาบาลซึ่งทางองค์การก็ต้องพยายามแก้ไข โดยการแทนยาที่ทางโรงพยาบาลสั่งผ่านองค์การ ในกรณีที่สามารถใช้ยาที่องค์การสามารถผลิตเองได้ เพราะในปัจจุบันการสั่งยาของโรงพยาบาล ในหน่วยราชการ ต้องสั่งผ่านองค์การปัญหาที่มีผู้ Complain มากคือความล่าช้าในการส่งของและราคา ปัญหาของความล่าช้าเกิดขึ้นเพราะยาและเวชภัณฑ์ที่สั่งผ่านองค์การมีมากมาย ไม่เหมือนบริษัทเอกชน ซึ่งมีผลผลิตเฉพาะตัวที่จำหน่ายไม่กี่ชนิด ทำให้สามารถจัดส่งของได้

เร็วกว่า ขั้นตอนในการดำเนินการขององค์การเมื่อได้รับใบสั่ง คือ จะแยกใบสั่ง ว่ายาที่สั่งเป็นขององค์การ ฯ หรือต่างประเทศ แล้วแยกใบสั่งยาต่างประเทศ ว่าเป็นของบริษัทใด แล้วจึงส่งตรงไปที่บริษัทให้ส่งของมายังองค์การ ฯ เลย ถ้าทางโรงพยาบาลเจาะจงว่าจะซื้อยาอะไร บริษัทใด ทางองค์การจะไม่ใช้ยาแทนเลย จะแทนก็เฉพาะในกรณีที่ใช้ยาที่องค์การผลิตแทนเท่านั้น ปัญหาที่เกิดคือ ใบสั่งที่ผ่านองค์การ ฯ ของโรงพยาบาล บางทีมีหลาย Item จากหลายบริษัททางองค์การ ฯ ต้องรวบรวมให้ได้ครบทุก Item ทุกบริษัท จึงจะส่งของได้ จึงเกิดความล่าช้าขึ้น และบางโรงพยาบาล ไม่พยายาม Stock ยาไว้ เมื่อหมด หรือ จวนจะหมด จึงสั่งมา ทำให้ทางองค์การ ฯ ส่งให้ไม่ทัน

สำหรับการจ่ายเงิน โดยผ่านทางองค์การ ฯ ซึ่งเสียเวลา 3-4 เดือน ซึ่งทางบริษัทไม่ Complain เลย เพราะไม่ต้องส่งคนไปเก็บเงิน ตามโรงพยาบาลทั่วประเทศ สามารถเก็บได้ที่องค์การ ฯ เลย และยาที่ผ่านองค์การ ฯ นั้นยาจะไม่แพงขึ้น เพราะองค์การ ฯ มีสัญญา กับบริษัทเลยว่า ยาที่องค์การสั่งจะต้องไม่แพงกว่าที่บริษัทเคยขายให้โรงพยาบาลนั้น ๆ ส่วนค่าใช้จ่าย 5% นั้น องค์การ ฯ ไม่ได้ขึ้นราคาเพิ่มจากราคาที่ โรงพยาบาลเคยซื้อโดยตรง

จากบริษัท ค่าใช้จ่าย 5% นี้ เป็นส่วนที่บริษัท
ยาต้องเป็นผู้เสีย

**นโยบายการรักษาฟรี ของรัฐบาลชุด
ที่แล้ว จะมีผลต่อการเพิ่มรายได้ขององค์กร
เภสัชกรรมหรือไม่**

ขณะนี้ยังไม่มีผลต่อการเพิ่มรายได้ของ
องค์กร ฯ เพราะเพิ่งจะเริ่มดำเนินการ และ
ยังไม่ทราบตัวเลขที่แน่นอน

**จำนวนบุคลากร ของ องค์กรเภสัช-
กรรม และทางองค์กรมีปัญหาในด้านแรงงาน
หรือไม่**

ขณะนี้องค์กร ฯ มีเภสัชกรประจำ 42
คน และมีโครงการที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี มีนัก
วิทยาศาสตร์ ประจำอยู่ในหน่วยที่ผลิตเคมีภัณฑ์
ประมาณ 10 คน มีคนงานกว่า 800 คน มี
การเพิ่มอัตรากำลัง ประมาณ 10% ทุกปี ทำให้อ
องค์กร ฯ สามารถผลิตยาได้เพิ่มขึ้นปีละ
ประมาณ 15% ปัญหาแรงงานในองค์กร ฯ นี้
ตอนแรกๆที่ตั้งโรงงานไม่มีปัญหา ต่อมาคนงาน
ได้รวมตัวกันจัดตั้ง สหภาพแรงงานองค์กร
เภสัชกรรมขึ้นมา และมีการเรียกร้องบ้าง การ
เรียกร้องอันไหนที่ถูกต้องเราก็ให้ไป แต่เรา
ต้องคำนึงถึงระเบียบแบบแผนของทางราชการ
เพราะองค์กรเภสัชกรรมก็เป็นรัฐวิสาหกิจ

องค์กรเภสัชกรรม พยายามช่วยเหลือ
คนงานทางด้านสวัสดิการ เช่น ในด้านที่พัก
อาศัย ปัจจุบันทางองค์กรมีบ้านพักในองค์กร
สำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็น เช่น ยาม
คนรถ, ช่างไฟฟ้า, น้ำประปา ซึ่งทำให้เรา
สามารถเรียกได้นอกเวลา ในกรณีที่โรงงาน
ขัดข้อง ทางองค์กร ฯ มีโครงการที่จะสร้าง
แฟลตให้คนงาน และเจ้าหน้าที่อยู่ แต่อาจยัง
ได้ไม่ทั่วถึง คิดว่าในปีงบประมาณ 2522
จะสร้างแฟลตในบริเวณองค์กร ซึ่งจะสามารถ
รับคนงานได้ประมาณ 50 ครอบครัว แต่ใน
ขณะนี้เราเริ่มมีปัญหาในเรื่องที่ดิน ซึ่งมีจำนวน
จำกัด ดังนั้นต่อไปการขยายตัวของโรงงาน อาจ
จะต้องขยายไปผลิตที่อื่น เช่น Chemical จะ
ขยายไปผลิตที่มินบุรี พวก Toxoid และ
Vaccine จะขยายไปปากช่อง ที่องค์กร ฯ ไป
ปัจจุบันจะใช้ผลิตเฉพาะทาง Pharmaceutical
เท่านั้น

**ปัจจุบัน องค์กรเภสัชกรรมสามารถ
ผลิตยาสำเร็จรูปได้ทันกับความต้องการของ
ตลาดหรือไม่ และระบบการขยายขององค์กร
เภสัชกรรมนั้นเป็นอย่างไร**

ยังผลิตได้ไม่ทัน สาเหตุเนื่องจากยัง
ขาดแรงงาน เครื่องจักรกลแต่ทางองค์กร ฯ ได้
พยายามแก้ไข ให้สามารถผลิตและส่งของให้

เร็วขึ้นโดยมากจะสามารถส่งของได้ ภายใน 10-15 วัน ในการขยายกิจการให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดก็มีปัญหาเรื่องเงินทุนเงินที่จะลงทุนเป็นเงินขององค์การเอง แต่เวลาจะใช้ต้องเสนอโครงการต่อสภาพัฒนาเศรษฐกิจก่อน ทำให้การดำเนินงานไม่คล่องตัวเหมือนบริษัทเอกชนปัจจุบันเราแก้ปัญหาโดยมีการทำงานนอกเวลาเป็นประจำทั้งวันเสาร์ และอาทิตย์ นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนขององค์การซึ่งมักไม่ค่อยพอ ขณะนี้โรงพยาบาลต่าง ๆ เป็นห้องค์การถึง 50 ล้านบาท เพราะโรงพยาบาล ก็มีงบประมาณไม่พอเพียงที่จะซื้อยา องค์การค้าขายกับส่วนราชการ ถึง 80% ซึ่งก็เป็นหนึ่งนั้น ส่วนที่องค์การ ๆ จัดซื้อยาจากบริษัทเท่า ๆ นั้น เราต้องจ่ายเงินเลย เมื่อถึงเวลาที่ตกลงกัน

ส่วนระบบการขายนั้น ทางองค์การมีผู้แทนเดินตลาดเหมือนกันแต่มีน้อย ต่างจังหวัด 2 คน ในกรุงเทพฯ 3 เป็นเภสัชกร 2 คน ที่ต่างจังหวัดมีน้อยเพราะ เรามีตัวแทนจำหน่ายอยู่ทุกจังหวัดแล้วผู้แทนของเราทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เท่านั้น นอกจากนี้อาจรับฟังปัญหา เพื่อการแก้ไข ปกติก็มีการประชุมผู้อำนวยการโรงพยาบาล เพื่อพิจารณาปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ ๆ ที่องค์การเภสัชกรรมทุกปี

ปกติองค์การเภสัชกรรมมีกำไรประมาณ 15% ทุกปี ซึ่งเป็นเงินประมาณ 22 ล้านบาท แต่ในปี 2518 นั้น ยอดขายเพิ่มขึ้น แต่กำไรลดลง เนื่องจากค่าแรงงานเพิ่มขึ้น, ต้นทุนของวัตถุดิบเพิ่มขึ้น

อยากทราบถึงวิธีการสั่งซื้อวัตถุดิบของทางองค์การเภสัชกรรม และทางองค์การ ๆ มีการซื้อวัตถุดิบจากสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือไม่

การจัดซื้อขององค์การ ๆ นั้นใช้วิธีประมูล ในกรณีที่ต้องใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศนั้น เราใช้วิธีประมูลผ่านตัวแทนภายในประเทศ แต่การสั่งซื้อนั้น ทางองค์การ ๆ เปิด LC โดยตรง แต่ยังไม่มีการซื้อวัตถุดิบจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากวัตถุดิบที่เรามีเราไม่การใช้ และราคาไม่ถูกกว่าของประเทศอื่นเลย

องค์การเภสัชกรรมมีช่องทางช่วยเหลือหรือร่วมมือในทางวิชาการกับคณะเภสัชศาสตร์หรือไม่

ปัจจุบันองค์การฯ ก็ได้รับนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ทั้ง 3 คณะมาฝึกงานอยู่แล้ว เท่าที่ผ่านมารู้สึกว่า นิสิต นักศึกษาสมัยก่อน มีความสนใจในการฝึกงานมากกว่าในปัจจุบัน ดูแลได้ง่ายกว่า ส่วนการปฏิบัติการทางอุตสาหกรรมจริง ๆ นั้น ยังไม่เคยมีมา แต่ก็คิดว่าน่าจะช่วย

กันได้ เช่นใน ชั่วโมงเกษตรอุตสาหกรรม แทนที่จะใช้นิสิตทำอยู่ที่คณะฯ อาจจัดให้มาทำที่องค์การเกษตรกรรมเลย องค์การสามารถร่วมมือให้ได้ทำจริง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาเราก็ได้ให้นิสิตที่มาฝึกงานได้ทำอยู่แล้ว โดยมีพี่เลี้ยงคอยควบคุมดูแล โดยเฉพาะนิสิตปริญญาโท ถ้าจะมาทำหรือศึกษาการ Plan โรงงานของเราเราก็ยินดี เพราะเป็นหน่วยราชการด้วยกันอยู่แล้ว ปัญหาในการฝึกงานที่เกิดขึ้น คือ นิสิตที่มาฝึกงาน นั้นยังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 หรือที่ 4 ซึ่งยังมีได้เรียนวิชาเกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งสอนในปีที่ 5 จึงยังไม่มีพื้นฐานในวิชาเกษตร

อุตสาหกรรม ทำให้ผลการฝึกงานอาจไม่ดีเท่าที่ควร นิสิตควรเรียนทางด้านทฤษฎีมาก่อนที่จะมาดูงาน หรือฝึกงาน ซึ่งจะทำให้ได้ความรู้มากทีเดียว ทางคณะควรจะแก้ไขหลักสูตรนี้ แต่เข้าใจว่าทางคณะฯคงจะมีปัญหาเรื่องเวลาเรียน ซึ่งแน่นอนต้องให้นิสิตมาฝึกงาน ตอนปิดเทอม ไม่สามารถมาฝึกงานตอนอยู่ปี 5 ได้ ส่วนความร่วมมือกับคณะทางด้านอื่นที่มีมา ก็มีการให้ยืมเครื่องมือที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ

ผู้สัมภาษณ์ บุญยงค์ ตันตสิระ. มนตรี ถนอมเกียรติ และ พงษ์ศักดิ์ วรรณล้วน